

NOVINKY V LEGISLATIVĚ 2025

Nevena Prokešová

Od 1. ledna 2025 platí nová znění vyhlášek:

- ❑ Vyhláška č. 129/2012 Sb. o podrobnostech uvádění osiva a sadby pěstovaných rostlin do oběhu (poslední novela č. 382/2024 Sb.)
- ❑ Vyhláška č. 61/2011 Sb. o požadavcích na odběr vzorků, postupy a metody zkoušení osiv a sadby (poslední novela č. 296/2024 Sb.)

Kde najdu aktuální úplná znění vyhlášek?

- ☐ www.ukzuz.cz, www.e-sbirka.cz, Zákony pro lidi, apod. – lze, ale přílohy nepřehledné
- ☐ [Informační portál OOS](#) – naše přehledná verze s barevně vyznačenými posledními změnami – PDF vhodné i k tisku
- ☐ Ale pozor – pouze pracovní pomůcka !

Poslední novela vyhlášky č. 129/2012 Sb.
o uvádění osiva a sadby do oběhu

Vyhláška č. 129/2012 – co přináší poslední novela od 1. ledna 2025:

- ☐ stanovení **zadiny** zůstává povinnou součástí uznání **jen u pšenic a ječmene kategorie C**, u ostatních osiv se stává dobrovolnou zkouškou
- ☐ změna některých **termínů pro přihlášky** porostů
- ☐ v přílohách označeny **druhy s dobrovolnou registrací** odrůd + přidány požadavky na porost a osivo křížence jetel luční x prostřední, heřmánku a ostropestřce

Druh	čistota osiva v %	příměs jiných roślinných druhů	sítové třídění	vlhkost	HTS / HMKs	klíčivost	jednoklíčkovost	konduktivita
Čirok, čirok súdánská tráva	■	■		■	#	■		
Čirok x súdánská tráva	■	■		■	#	■		
Ječmen – kategorie SE, E	■	■	#	■	#	■		
Ječmen – kategorie C	■	■	■	■	#	■		
Kukuřice	■	■		■	#	■		
Lesknice kanárská	■	■		■	#	■		
Oves nahý, setý, hřebíkatý	■	■	#	■	#	■		
Pšenice setá, tvrdá, špalda – kategorie SE, E	■	■	#	■	#	■		
Pšenice setá, tvrdá, špalda - kategorie C	■	■	■	■	#	■		
Tritikale	■	■	#	■	#	■		
Žito	■	■	#	■	#	■		
Pohanka obecná	■	■		■	#	■		
Proso seté	■	■		■	#	■		

(2) Žádost o uznání množitelského porostu se podává každoročně

a) do 31. března pro

1. ozimé formy zemědělských druhů rodu Brassica (kromě řepky),
2. ozimé formy vikve seté, panonské a huňaté, ozimé formy hrachu polního,
3. jeteloviny a trávy z první seče (kromě jílku jednoletého),
4. salát a špenát setý na podzim,

b) do 15. dubna pro jarní formu řepky,

c) do 30. dubna pro

1. jarní formu hrachu polního, hrách zahradní, čočku, cizrnu,
2. ozimé obilniny - ječmen, pšenice, žito, tritikale,
3. jarní formy olejnin (kromě řepky),

d) do 10. května pro

1. obilniny jarní, svazenku,
2. bob polní, vikev setou, **lupinu**,
3. semenice semenných okopanin,
4. len,
5. anýz, fenykl, kmín, koriandr, **heřmánek**, **ostropestřec**,
6. brokolici, cibuli sazečku, česnek, kopr, květák, okurky pařeništní a skleníkové, kozlíček polníček, řeřichu setou,

e) do 20. května pro

1. brambory,
2. jilek jednoletý,
3. kukuřici, proso, pohanku, **čiroky**, **bér**,

f) do 10. června pro

1. fazol polní i zahradní, sóju, slunečnici,
2. jetel nachový setý na jaře, trávy z druhé seče, jednoleté pícniny,
3. lilek, majoránku, okurky polní, papriku, patizon, rajče, šterbák, tykev, meloun,

g) do 20. června pro jeteloviny z druhé seče,

h) do 31. července pro druhý zásev prosa, béru, čiroku a pohanky,

Příloha č. 23 k vyhlášce č. 129/2012 Sb.

Požadavky na množitelské porosty a osivo léčivých a aromatických rostlin

Část I Přehled druhů

Tabulka 1

Český název	Latinský název
Heřmánek pravý	<i>Matricaria recutita</i> L.
Ostropestřec mariánský	<i>Silybum marianum</i>

Část II Specifikace kategorií rozmnožovacího materiálu a nejvyšší povolený počet generací

Oddíl 1 Povolené kategorie a generace

Vyhláška č. 129/2012 – co přináší poslední novela od 1. ledna 2025:

- ☐ Nalepovací návěska musí být na obale nalepena, papírový pytel musí mít stupnici v místě prošití
- ☐ Omezení ručně vyplňovaných údajů na návěškách jen na hmotnost posledního obalu
- ☐ Odstraněna možnost tisku úřední návěsky přímo na pytle, vaky

Vyhláška č. 129/2012 – co přináší poslední novela od 1. ledna 2025:

- ❑ Zmírnění požadavků na předplodinu pro:
 - ❑ Jarní obilniny kat. C – směska bez obilnin po alespoň 90 dnů na pozemku nahradí 1 rok bez obilniny
 - ❑ Všechny obilniny – luskovinoobilná směs na zelené hnojení v předchozím roce vyhovuje
- ❑ Snížení maximálního počtu jiných odrůd a odchylných typů v nehybridním žitu na 3 kusy v E a 10 kusů v C

**Oddíl 1 Předplodiny, počet a termíny přehlídek obilnin s výjimkou druhů uvedených
v tabulce 3.1b**

Tabulka 3.1a

Kategorie	První přehlídka ve fázi	Druhá přehlídka v době	Množení po stejném druhu nejdříve za (počet roků) ⁶
SE, E	od vymetání do konce kvetení	dozrávání	2 ^{3, 4}
C - nehybridní odrůdy	od vymetání do voskové zralosti ⁵	-	1 ^{3, 4, 6a}
C - hybridní odrůdy	od vymetání do konce kvetení	dozrávání	1 ³

3 - Množení je možné jen na pozemcích, na kterých v předchozím roce nebyla pěstována obilnina, kromě kukuřice, čiroků, prosa, **pohanky** a lesknice.

4 - V případě množení stejné odrůdy, a stejné nebo nižší kategorie, případně generace se smí osivo množit na stejném pozemku bez časového omezení, a to za předpokladu, že je udržována uspokojivá odrůdová čistota.

5 - U ječmene nejpozději 14 dnů po vymetání.

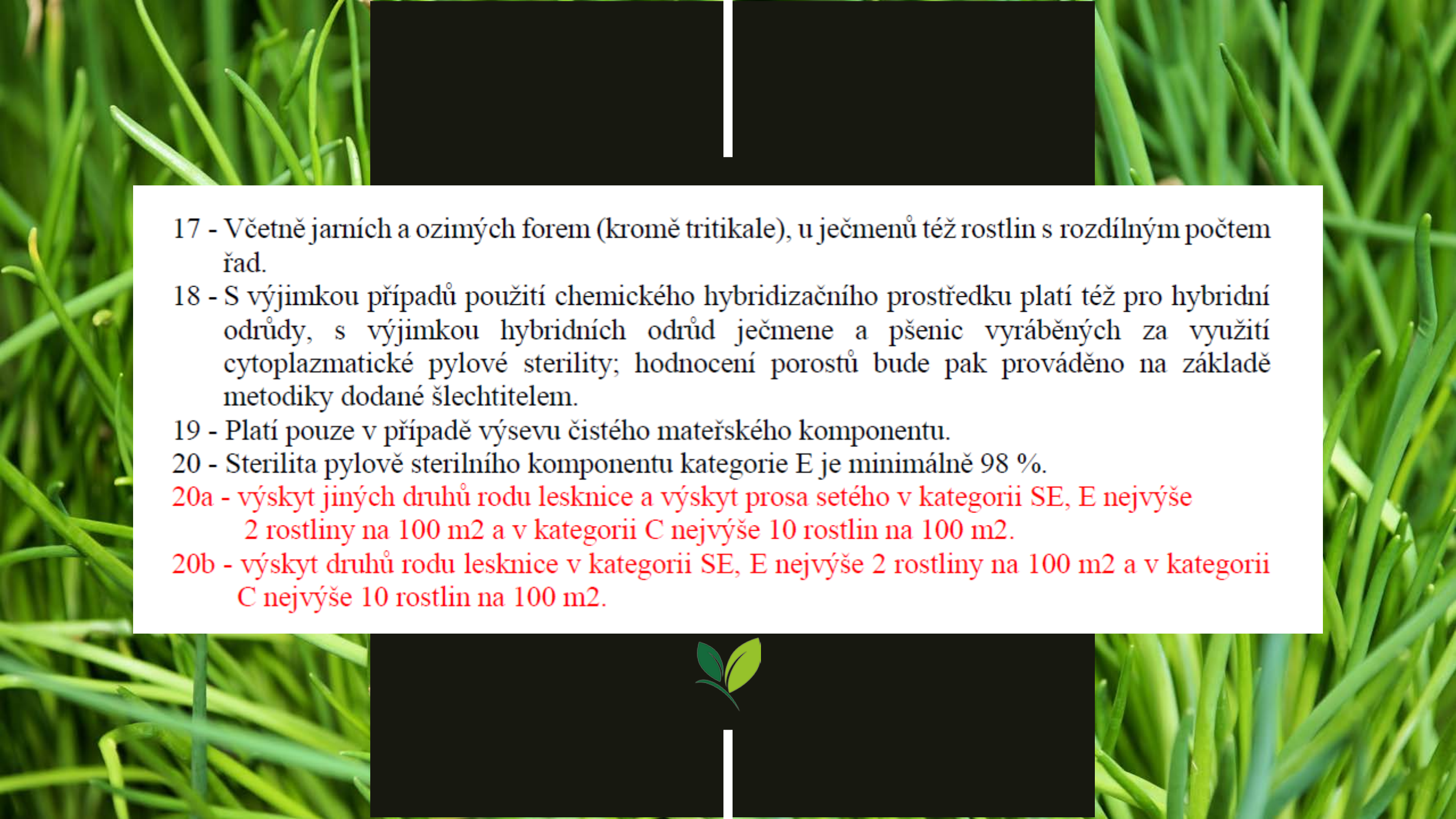
6 - Platí i pro luskovinoobilné směsky, za směsku je považován porost se 100 a více rostlinami příslušného druhu na 100 m², **neplatí pro luskovinoobilné směsky na zelené hnojení.**

6a – Pro množitelský porost jarní formy platí, že za předchozí rok se považuje i porost směsky bez zastoupení obilnin, jehož doba pěstování od setí do likvidace dosáhla alespoň 90 dnů.

Oddíl 3 Čistota druhu a čistota odrůdy
Pododdíl 1

Tabulka 3.3a

Druh	Kategorie	Nejvyšší dovolený počet rostlin určitých jiných druhů a jiných forem na 100 m²	Nejvyšší dovolený počet rostlin jiných odrůd a zřetelně odchylných typů ¹⁷ na 100 m²
ječmen ¹⁸	SE, E	-	20
	C	-	40
lesknice kanárská ^{20a}	SE, E	-	3
	C	-	10
oves nahý, setý, hřebíkatý ¹⁸	SE, E	-	20
	C	-	40
pšenice setá, tvrdá a špalda ¹⁸	SE, E	2 (tritikale)	20
	C	4 (tritikale)	100
tritikale ¹⁸	SE, E	2 (pšenice, žito, jiné formy tritikale)	20
	C	4 (pšenice, žito, jiné formy tritikale)	100
žito ²⁰	SE, E,	2 (tritikale)	3
	C	4 (tritikale)	10
	E (komponenty)	2 (tritikale)	3
	C (hybrid)	4 (tritikale)	10 ¹⁹
pohanka obecná	SE, E	-	3
	C	-	10
proso seté ^{20b}	SE, E	-	3
	C	-	10

-
- 17 - Včetně jarních a ozimých forem (kromě tritikale), u ječmenů též rostlin s rozdílným počtem řad.
- 18 - S výjimkou případů použití chemického hybridizačního prostředku platí též pro hybridní odrůdy, s výjimkou hybridních odrůd ječmene a pšenic vyráběných za využití cytoplazmatické pylové sterility; hodnocení porostů bude pak prováděno na základě metodiky dodané šlechtitelem.
- 19 - Platí pouze v případě výsevu čistého mateřského komponentu.
- 20 - Sterilita pylově sterilního komponentu kategorie E je minimálně 98 %.
- 20a - výskyt jiných druhů rodu lesknice a výskyt prosa setého v kategorii SE, E nejvýše 2 rostliny na 100 m² a v kategorii C nejvýše 10 rostlin na 100 m².
- 20b - výskyt druhů rodu lesknice v kategorii SE, E nejvýše 2 rostliny na 100 m² a v kategorii C nejvýše 10 rostlin na 100 m².

Vyhláška č. 129/2012 – co přináší poslední novela od 1. ledna 2025:

- ☐ odstraněna možnost snížení čistoty jetelovin vlivem příměsi zeminy o 5 % pod normu
- ☐ Pro bér italský přidána druhá přehlídka, v porostu nově limitovány i ježatka kuří noha a bér sivý

Oddíl 3 Čistota druhu a čistota odrůdy

Pododdíl 1

Tabulka 3.3a

Druh	Kategorie	Nejvyšší dovolený počet rostlin na 100 m ² porostu nebo %		
		jiných kulturních druhů a forem s podobným semenem	jiných odrůd a zřetelně odchylných typů, komponentů a hybridů	ježatka kuří noha, bér sivý
kapusta krmná, tuřín	SE, E	3 ks	3 ks; 0,3 %	-
	C	10 ks	10 ks; 1,0 %	-
bér italský ^{6a}	SE, E	6 ks	6 ks	6 ks
	C	15 ks	15 ks	15 ks
ostatní jiné krmné plodiny	SE, E	3 ks	3 ks	-
	C	10 ks	10 ks	-

^{6a} – pro množitelský porost posuzovaný podle schémat Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD) platí požadavky uvedené v příloze č. 2 části IV.

Vyhláška č. 129/2012 – co přináší poslední novela od 1. ledna 2025:

- ☐ Izolační vzdálenost porostu hořčice bílé neplatí pro ozimé řepky a naopak, ale pro OECD platí nadále jako dosud
- ☐ V porostech sóji se přestává sledovat výskyt *Pseudomonas syringae*

Vyhláška č. 129/2012 – co přináší poslední novela od 1. ledna 2025:

- ☐ Zrušena povinná desikace natě u brambor, u všech kategorií jen doporučena
- ☐ Kategorii sadby brambor B bez testů na virózy lze použít jen mimo UPO
- ☐ přesunutí některých formulářů z vyhlášky na web, místo nich ve vyhlášce vypsány údaje, které musí dané podání nebo záznamy obsahovat

Oddíl 3 Čistota druhu a čistota odrůdy

Pododdíl 1

Tabulka 3.3

Stupeň množení	Nejvyšší povolené % výskytu odchylných typů a jiných odrůd	Nejvyšší povolené % chybějících rostlin ⁶	Předčasné ukončení vegetace ⁸
PBTC	0	10	doporučené
PB	0,01	10	doporučené
S	0,1	15	doporučené
SE	0,1	15	doporučené
E	0,1	20	doporučené
A	0,2	25	doporučené
B	0,5	25	doporučené

6 - Při výpočtu procenta chybějících rostlin se v případě šířky řádku 70 – 75 cm vychází z počtu 50 000 jedinců na 1 ha a v případě šířky řádku 90 cm z počtu 45 000 jedinců na 1 ha.

8 - O termínu předčasného ukončení vegetace rozhoduje na základě místních podmínek dodavatel a informuje nejpozději do 5 dnů od jeho stanovení příslušného semenářského inspektora.

Zkoušky potřebné ke zjištění vlastností množitelských porostů

Zkoušení laboratorní metodou

Tabulka 3.4b

RNŠO nebo příznaky, které způsobují	Mateřské rostliny PBTC	PB	S	SE	E	A	B ¹⁰	B ^{10, 13}
% hlíz napadených virózami	0	0,5	1,0	2,0	4,0	8,0 5,0 ¹⁰	10,0	-
testované viry	Svinutka, Y, A, M, X, S	Svinutka Y, A, M ¹¹ , X ¹¹ S ¹²	Svinutka Y, A, M ¹¹ , X ¹¹	Svinutka Y, A, M ¹¹ , X ¹¹	Svinutka Y, A, M ¹¹ , X ¹¹	Svinutka Y	Svinutka Y	žádné
škodlivé organismy, které je zakázáno zavlékat a rozšiřovat na území Evropské unie ⁵⁾	nesmí se vyskytovat							

10 – Sadbu brambor lze vyrábět v generaci B pouze za předpokladu, že použitý výchozí rozmnožovací materiál obsahuje nejvýše 5,0 % hlíz napadených viry.

11 – zjištěná hodnota testovaných virů se násobí koeficientem 0,16.

12 – zjištěná hodnota testovaných virů se násobí koeficientem 0,025.

13 – sadba určená výhradně k použití v další generaci u stejného množitele k založení produkční plochy brambor **mimo území uzavřených pěstebních oblastí pro výrobu rozmnožovacího materiálu předstupňů a základního rozmnožovacího materiálu brambor**; na návěškách takové sadby brambor, která nebyla laboratorně testována na virózy, musí být tato skutečnost uvedena spolu s informací, že tento materiál lze použít výhradně u stejného množitele k založení produkční plochy brambor **mimo území uzavřených pěstebních oblastí**.

Vyhláška č. 129/2012 – co přináší poslední novela od 1. ledna 2025:

- ❑ Aktualizace požadavků na školení, zkoušení, dozor, následnou kontrolu a postup práce pověřených osob, včetně nových formulářů žádostí o pověření – přílohy č. 17, 18 a 19
- ❑ Zmírněny požadavky na přehlídky porostů přímo sklízených směsí určených k ochraně přirozeného prostředí (spolupráce s AOPK, ČSOP)

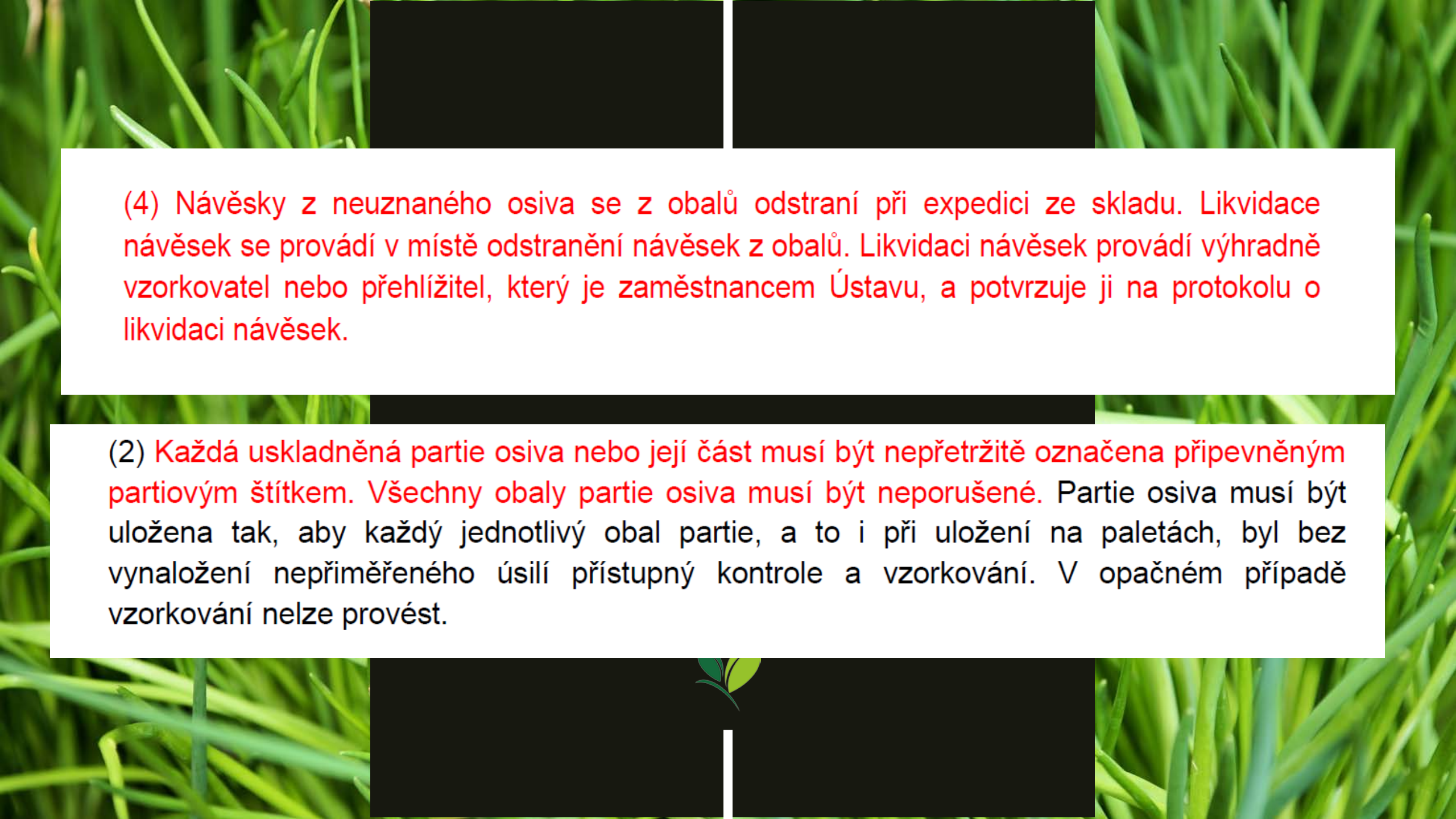
Poslední novela vyhlášky č. 61/2011 Sb. o vzorkování a zkoušení osiva

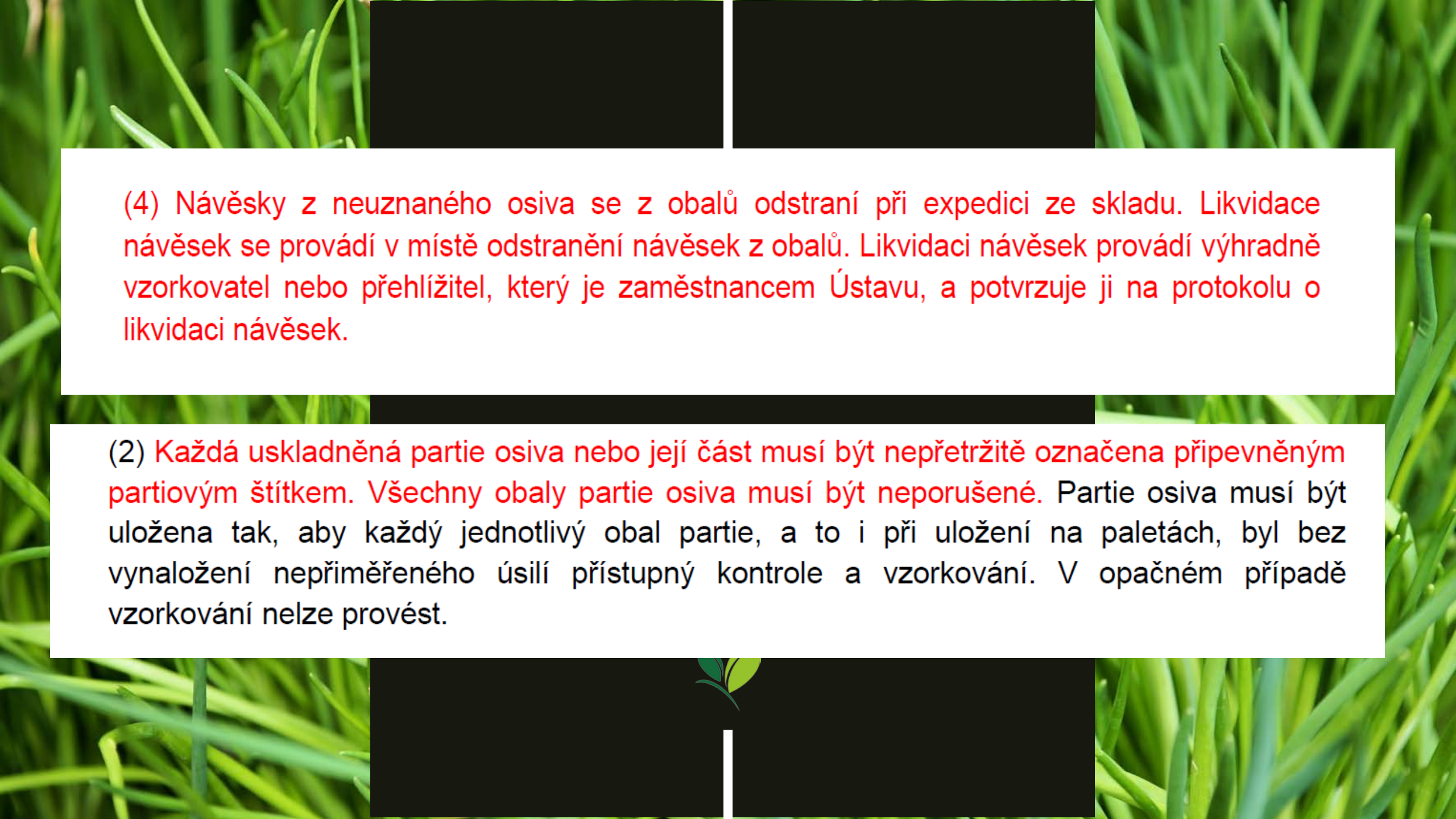
Vyhláška č. 61/2011 – co přináší poslední novela od 1. ledna 2025:

- ☐ stanovena pravidla pro likvidaci návěsek
- § 2 odst. 4
- ☐ Povinnost označení partiovým štítkem,
neporušenost obalu při skladování
- ☐ Pořadí vedení evidence k knize AV,
datum vzorkování u AV

(4) Návěsky z neuznaného osiva se z obalů odstraní při expedici ze skladu. Likvidace návěsek se provádí v místě odstranění návěsek z obalů. Likvidaci návěsek provádí výhradně vzorkovatel nebo přehlížečitel, který je zaměstnancem Ústavu, a potvrzuje ji na protokolu o likvidaci návěsek.

(2) Každá uskladněná partie osiva nebo její část musí být nepřetržitě označena připevněným partiovým štítkem. Všechny obaly partie osiva musí být neporušené. Partie osiva musí být uložena tak, aby každý jednotlivý obal partie, a to i při uložení na paletách, byl bez vynaložení nepřiměřeného úsilí přístupný kontrole a vzorkování. V opačném případě vzorkování nelze provést.

(7) O provozu automatického vzorkovadla se vede evidence v knize automatického vzorkovadla s údaji shodnými na lístcích vhazovaných do sběrných nádob doplněnými o druh, odrůdu a hmotnost vzorkované partie. Evidence vzorkovaných partií je v knize automatického vzorkovadla vedena v tom pořadí, v jakém jednotlivé partie procházejí automatickým vzorkovadlem. Tuto evidenci kontroluje pracovník Ústavu.

(4) Za datum vzorkování se v případě použití automatického vzorkovadla považuje datum, kdy vzorkovatel odebere všechny požadované vzorky ze skříně automatického vzorkovadla a zároveň zkontroluje obaly příslušných partií osiva ve skladu.

Vyhláška č. 61/2011 – co přináší poslední novela od 1. ledna 2025:

- ❑ V záznamu o přehlídce u všech kategorií je povinný popis jednotlivých odchylných rostlin a jejich počet
- ❑ přesunutí některých formulářů z vyhlášky na web, místo nich ve vyhlášce vypsány údaje, které musí dané podání nebo záznamy obsahovat

3.3 Čistota odrůdy

- (1) Hodnotí se výskyt odchylných rostlin u posuzovaného druhu. Hodnocení se provádí podle úředního popisu odrůdy.
- (2) Přehlížeitel uvede popis jednotlivých odchylných rostlin a jejich počet u **porostu všech kategorií**. Celkový součet odchylných rostlin bude uveden číselně na záznamu **a v závorce počet a popis jednotlivých odchylných rostlin**.

Vyhláška č. 61/2011 – co přináší poslední novela od 1. ledna 2025:

- ❑ Hmotnosti vzorků na VZ upraveny podle požadavků praxe + stejná pro vstupní i výstupní VZ
- ❑ Sadba česneku – laboratorní vzorek jen 50 cibulí, na VZ jen 80 cibulí
- ❑ odstraněna odlišná hmotnost vzorku na skladištní škůdce olejnin a přadných rostlin – nyní = hmotnost laboratorního vzorku

Jetel prostřední	<i>Trifolium medium</i>	10 000	300	5	50	300
Jetel zvrácený (perský)	<i>Trifolium resupinatum</i>	10 000	200	2	20	300
Jetel zvrhlý (švédský)	<i>Trifolium hybridum</i>	10 000	200	2	20	300
Jílek hybridní ²⁾	<i>Lolium x hybridum</i>	10 000	200	6	60	350
Jílek mnohokvětý ²⁾	<i>Lolium multiflorum</i>	10 000	200	6	60	350
Jílek vytrvalý ²⁾	<i>Lolium perenne</i>	10 000	200	6	60	350

Okurka velkoplodá	<i>Cucurbita maxima</i>	20 000	1000	700	1000	1000 Kč
Úročník bolhoj	<i>Anthyllis vulneraria</i>	10 000	60	6	60	300
Vičenec ligrus (plod)	<i>Onobrychis viciifolia</i>	10 000	600	60	600	300
Vičenec ligrus (semeno)	<i>Onobrychis viciifolia</i>	10 000	400	40	400	300
Vikev huňatá	<i>Vicia villosa</i>	30 000	1000	100	1000	1000
Vikev panonská	<i>Vicia pannonica</i>	30 000	1000	120	1000	1000
Vikev setá	<i>Vicia sativa</i>	30 000	1000	140	1000	1000
Vodnice	<i>Brassica rapa</i>	10 000	70	7	70	50
Vojtěška proměnlivá	<i>Medicago x varia</i>	10 000	300	5	50	300
Vojtěška setá	<i>Medicago sativa</i>	10 000	300	5	50	300
Zelík lékařský	<i>Brassica oleracea</i>	10 000	100	10	100	20

Druh latinsky	Druh sadby	Maximální hmotnost partie	Minimální hmotnost nebo velikost laboratorního vzorku	Minimální hmotnost vzorku na vegetační zkoušku
		kg	kg nebo kusy	kusy
<i>Solanum tuberosum</i>	Sadba brambor – mechanický rozbor	50 000	25 kg	110 hlíz
<i>Allium cepa</i>	Sazečka cibule, šalotky	5 000	1 kg	80 cibulí
<i>Allium sativum</i>	Česnek	2 500	50 cibulí	80 cibulí

(4) Velikost vzorků ke zjišťování skladištních škůdců je shodná s předepsanou hmotností pro laboratorní vzorek ~~s výjimkou olejnin a prádlných rostlin, u nichž se předepisuje hmotnost 250 g.~~

Vyhláška č. 61/2011 – co přináší poslední novela od 1. ledna 2025:

- ❑ přidány hmotnosti partie a vzorků pro křížence
jetel luční x j. prostřední, heřmánek pravý,
ostropestřec mariánský
- ❑ U komonice bílé se mění hmotnost
laboratorního vzorku na 300 g

Pestulník	<i>X Festulium</i>	10 000	100	6	60	200
Heřmánek pravý	<i>Matricaria recutita</i>	5 000	5	0,5	5	5
Heřmánek bílý	<i>Cineraria alba</i>	10 000	100	20	200	250
Jetel alexandrijský	<i>Trifolium alexandrinum</i>	10 000	400	6	60	300
Jetel luční	<i>Trifolium pratense</i>	10 000	300	5	50	300
Jetel luční x jetel prostřední	<i>Trifolium pratense x Trifolium medium</i>	10 000	300	5	50	300
Jetel nachový	<i>Trifolium incarnatum</i>	10 000	500	8	80	300
Jetel plazivý	<i>Trifolium repens</i>	10 000	200	2	20	200
Okurka a okurka kmínová	<i>Cucumis sativus</i>	10 000	150	70	-	400 ks
Okurka salátová						
Ostropestřec mariánský	<i>Silybum marianum</i>	5 000	200	50	200	200
Oves hřebíkatý	<i>Avena strigosa</i>	30 000	1000	50	500	1000
Oves nahý	<i>Avena nuda</i>	30 000	1000	120	1000	1000
Oves setý	<i>Avena sativa</i>	30 000	1000	120	1000	1000
Kmín	<i>Carum carvi</i>	10 000	200	8	80	200
Komonice bílá	<i>Melilotus albus</i>	10 000	300	5	50	300
Konopí seté	<i>Cannabis sativa</i>	10 000	600	60	600	500

Co nás čeká v květnu 2025?

Další novely vyhlášek 129/2012 + 61/2011

Novela druhového seznamu

Další novely vyhlášek 129/2012 + 61/2011 v květnu 2025 – DŮVOD ?

- ☐ Přizpůsobit se chystané novele druhového seznamu – Pšenice indická kulatozrnná + její kříženec s pšenicí setou
- ☐ Nutnost transpozice nové směrnice EU – mezi RNŠO pro osivo rajčat a paprik se přidává ToBRFV a pro sóju Tobacco ringspot virus – musí být do konce května 2025

Novela druhového seznamu – DŮVOD ?

- ☐ přidání pšenice indické kulatozrnné
+ jejího křížence s pšenicí setou
mezi **druhy s dobrovolnou registrací odrůd**

Děkuji za pozornost !

nevena.prokesova@ukzuz.cz

Tel.: 737 267 377

